

Schoolondersteuningsprofiel Staring College
2015 - 2019

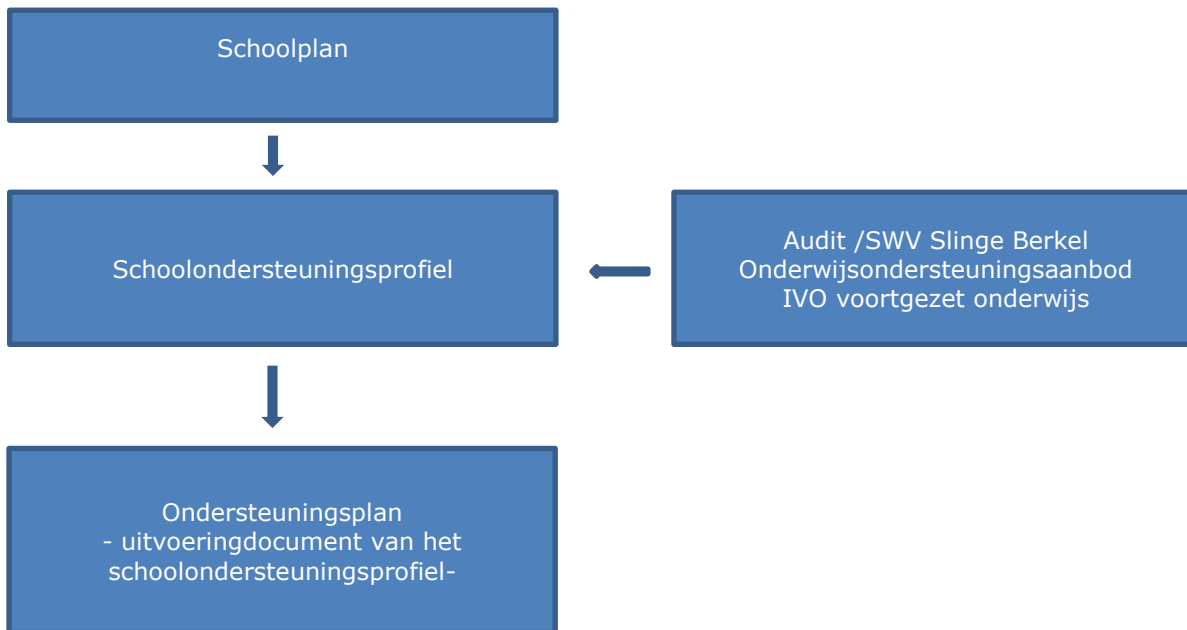
1. Inleiding

Dit beleidsplan strekt zich uit van 1 augustus 2015 tot 1 augustus 2019.

Op het Staring College heeft iedere afdeling zijn eigen zorgcoördinator. Deze ondersteunt de afdelingsleider en het docententeam om leerlingen op adequate wijze te bedienen in hun onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. De werkwijze van de zorgcoördinator bij het ondersteunen van de leerlingen en afdelingen maakt een ontwikkeling door. Deze ontwikkeling wordt gevoed door toenemende vaardigheden en kennis van docenten op het gebied van leerlingbegeleiding en door externe invloeden als de (gemeente)politiek en Passend Onderwijs.

De ondersteuning die op het Staring College wordt geboden en de ambities van het zorgcoördinaat worden weergegeven in dit schoolondersteuningsprofiel. Het schoolondersteuningsprofiel van het Staring College is samengesteld met een duidelijke verbinding met het schoolplan van het Staring College (kenmerk 4074.14), de audit voor begeleidingsschool die in schooljaar 2012/2013 is uitgevoerd (rapport audit onderwijsondersteuningsaanbod IVO voortgezet onderwijs), het Ondersteuningsprofiel 2013-2015 (4349.13) en de interne evaluatie van het zorgplan 2010-2014). De uitvoeringsregelingen zijn in het ondersteuningsplan (4019.1617) terug te vinden (zie ook figuur A).

Figuur A Het schoolondersteuningsprofiel

Het begrip 'schoolondersteuningsprofiel' is wettelijk vastgelegd en houdt in "...een beschrijving van de voorzieningen die op de school zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven waardoor het voor ouders duidelijk wordt welke ondersteuning op de school aan de leerlingen beschikbaar wordt gesteld. In het schoolondersteuningsprofiel formuleert de school de extra ondersteuning die zij kan verzorgen. De invulling van het schoolondersteuningsprofiel hangt af van de expertise van de school en de afspraken die binnen het samenwerkingsverband zijn gemaakt. Het schoolondersteuningsprofiel wordt betrokken bij het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en het schoolplan van de school. Het profiel wordt in de schoolgids geplaatst zodat ouders, leerlingen en andere partijen inzicht hebben in de mogelijkheden voor extra ondersteuning op de school. Het ondersteuningsprofiel kan ook een rol spelen bij de toelating van leerlingen op school. Het ondersteuningsprofiel kan verhelderen in hoeverre de mogelijkheden van de school passen bij de onderwijsbehoefte van een leerling" (Schoonhoven, R. & Laemers, M.T.A.B Onderzoek voor de onderwijsraad een overzicht van wettelijke kaders, 2014).

2. Totstandkoming van het schoolondersteuningsprofiel

Het schoolondersteuningsprofiel van het Staring College is tot stand gekomen op basis van:

- A. Interne evaluatie van Zorgplan 2010-2014.
- B. Wettelijke verplichtingen rond passend onderwijs (Schoonhoven, R. & Laemers, M.T.A.B Onderzoek voor de onderwijsraad een overzicht van wettelijke kaders, 2014):
 - de relatie tussen het schoolondersteuningsprofiel en het schoolplan moet duidelijk zijn;
 - het moet duidelijk zijn hoe het schoolondersteuningsprofiel binnen het dekkende netwerk van het samenwerkingsverband past;

- het schoolondersteuningsprofiel maakt duidelijk wat de school biedt aan ondersteuning;
 - minimaal eens in de vier jaar wordt het schoolondersteuningsprofiel geëvalueerd.
- C. Audit van het samenwerkingsverband.
Halverwege schooljaar 2012/2013 van het Staring College is er een audit gemaakt door de heer A. Timmerhuis van het bureau M&O van alle reguliere VO scholen binnen samenwerkingsverband Slinge-Berkel. Het Staring College was nog een netwerkschool maar al wel met veel kenmerken van een begeleidingsschool en op sommige gebieden al zelfs een dialoogschool. Zie voor een nadere uitwerking van de criteria van begeleidingsschool en dialoogschool bijlage 1 en 2.
- D. Ambities uit het Schoolplan 2014-2018 (kenmerk 4074.14).

3. Het schoolondersteuningsprofiel in relatie met het dekkende netwerk van het samenwerkingsverband VO

Het Staring College maakt deel uit van het samenwerkingsverband Slinge-Berkel. Het samenwerkingsverband bestaat uit vijftien V(S)O scholen in zes gemeenten (Lochem, Berkelland, Haaksbergen, Winterswijk, Oost Gelre en Aalten).

De begrippen begeleidingsschool en dialoogschool (zie de documenten Schoolondersteuningsprofiel 2015-2019 Onderlegger 1 en 2 met kenmerken 4014.1516 en 4015.1516) zijn door het samenwerkingsverband Slinge-Berkel samen met de samenwerkingsverbanden Zutphen en Doetinchem uitgewerkt. Scholen geven door middel van hun schoolondersteuningsprofiel concretere uitwerking aan wat zij wel en niet bieden binnen vijf onderwijsvelden:

- 1) handen en aandacht in de klas
- 2) Onderwijsmaterialen en differentiëren in de klas
- 3) Omgaan met ruimte
- 4) Expertise binnen de school
- 5) Samenwerken met externen

Het voordeel van deze concretisering is dat reguliere VO-scholen in de regio enigszins vergelijkbaar zijn, ze spreken 'dezelfde taal' over de begeleiding die zij kunnen bieden. De scholen kunnen aantonen wat van hen verwacht wordt: globaal dezelfde inspanningsverplichting leveren om zoveel mogelijk leerlingen 'nabij onderwijs op maat' te bieden. Scholen krijgen hier ook financiering voor van het samenwerkingsverband. Op deze wijze wordt 'nabij onderwijs op maat' voor elke leerling gewaarborgd en leveren alle scholen een vergelijkbare inspanning.

Van alle zes reguliere VO-scholen van het samenwerkingsverband Slinge-Berkel, zoals het Staring College, wordt verwacht dat zij voldoen aan de eisen van een begeleidingsschool en voor de LWOO-leerlingen aan de eisen van een dialoogschool. De twee scholen voor praktijkonderwijs dienen te voldoen aan de eisen van een dialoogschool. Een begeleidingsschool biedt leerlingen op school een breed scala aan basiszorg, maar verwijst langdurige en specialistische trajecten door naar externen. Bij een dialoogschool is het contact met ouders intensiever dan op een begeleidingsschool en kan de school onderwijs meer gedifferentieerd aanbieden.

4. Visie, ambitie en uitgangspunten

Het doel van het Staring College is om elke leerling te begeleiden bij de zoektocht naar en voor te bereiden op een passende plaats in de maatschappij. Persoonlijke aandacht en betrokkenheid zijn onze uitgangspunten voor de manier waarop we dit doen. We zien het als een verantwoordelijkheid van leerling en medewerkers om een leer- en werkomgeving te creëren waarin gewerkt wordt aan optimale ontplooiing. We houden hierbij rekening met individuele kwaliteiten en ontwikkelkansen.

Dat betekent meer dan alleen het behalen van een diploma en vraagt soms om meer aandacht, extra ondersteuning of een creatieve oplossing. Dat is het werkveld van het zorgcoördinator van het Staring College.

De mentor is de spil

De mentor is de spil in de begeleiding van de leerling. Het zorgcoördinator biedt ondersteuning bij het begeleiden van de mentorleerlingen. De zorgcoördinatoren richten zich de komende vier jaar op een werkwijze waarbij zij geleidelijk steeds meer aanvullend zijn op de mentor. Daarbij wordt ingezet op de samenwerking tussen mentoren en zorgcoördinatoren om gebruik te maken van elkaars expertise, materialen en contacten.

De docent en begeleiding en ondersteuning

Voor alle docenten, dus niet alleen degenen die daadwerkelijk mentor zijn, is het van belang over goede mentorvaardigheden te beschikken. Elke docent moet in staat zijn mentor te zijn. Dit is ook juist van belang omdat in de lessen de combinatie van vakkennis, didactisch handelen en pedagogisch handelen de kwaliteit van de les bepaalt.

Accentverschuiving in de werkwijze van het zorgcoördinaat

Bij docenten zijn de kennis en vaardigheden de afgelopen vier jaar opnieuw toegenomen, ook op het gebied van begeleiding en ondersteuning van de leerling. Waar een docent bijvoorbeeld in het verleden vragen had over leerlingen met autistische kenmerken of faalangstige gevoelens, blijkt in de praktijk dat zij nu in de meeste gevallen over een goed handelingsrepertoire beschikken. Deze ontwikkeling is passend bij het feit dat de behoefte aan begeleiding en ondersteuning toeneemt. Dat komt enerzijds door autonome groei en anderzijds doordat het niveau van de begeleiding toeneemt waardoor medewerkers beter zien waar begeleiding en ondersteuning op z'n plaats is.

Het hogere niveau van begeleiding en ondersteuning leidt in voorkomende gevallen tot een accentverschuiving in het werk van de zorgcoördinator. Als de omstandigheden dat toelaten zal hij zich meer richten op het in de school brengen van expertise, bijvoorbeeld met betrekking tot dyscalculie, handelingsgericht werken en het begeleiden van leerlingen waarbij vermoedens zijn van kindermishandeling. De accentverschuiving betekent een werkwijze waarbij zorgcoördinatoren in situaties waarbij de basiszorg goed is geregeld meer docent- en mentorgericht adviseren en ondersteunen en minder direct aanspreekpunt voor leerlingen zullen zijn. In de praktijk zullen docenten, mentoren en zorgcoördinatoren in onderling overleg bepalen in hoeverre deze accentverschuiving realiseerbaar is en de zorgcoördinatoren in de betreffende situaties bij kunnen dragen aan bijvoorbeeld de ondersteuning van docenten en mentoren bij de individuele ontplooiing van leerlingen en gedifferentieerd lesgeven.

De rechtstreekse begeleiding aan leerlingen door de zorgcoördinator en leerlingbegeleiders verandert mee. Zorgcoördinatoren nemen niet vanzelfsprekend de begeleiding van de leerling langdurig op zich waar het even niet mee lijkt te lopen. De begeleiding is activerend en resultaatgericht. Door kortdurende trajecten met concrete doelen weten medewerkers van de school, ouders en leerling waar zij aan toe zijn en wat er van hen wordt verwacht. Er worden inhoudelijke en procesmatige afspraken gemaakt, zowel voor als tijdens het traject. Leerlingbegeleiders spelen een belangrijke rol bij de begeleiding en ondersteuning die meer dan gemiddelde expertise vraagt. Doordat zij dicht bij de onderwijspraktijk staan, draagt dit op een natuurlijke manier bij tot de versterking van de kennis en vaardigheden van docenten en mentoren. De algehele conclusie is dat het al dan niet komen tot een accentverschuiving een kwestie van maatwerk is. Als de mentor of de docent bijvoorbeeld minder vaardig is of minder ervaring heeft, dan zal de zorgcoördinator respectievelijk leerlingbegeleider meer activiteiten voor zijn eigen rekening nemen. Ook is voor iedereen - docenten, mentoren en zorgcoördinatoren - de hoeveelheid beschikbare tijd een beperkende factor die permanent de noodzaak tot prioritering met zich meebrengt.

Ontwikkeling van begeleidingsschool naar dialoogschool voor LWOO-leerlingen

In de terminologie van passend onderwijs is het Staring College een begeleidingsschool. Wij streven naar een ondersteuning van LWOO-leerlingen die wordt beschreven als 'dialoogschool'. Dat betekent dat we op een aantal punten moeten ontwikkelen. Zo moeten mentoren van LWOO-leerlingen een goede dialoog kunnen voeren met ouders om speciale onderwijsbehoeften in beeld te brengen en moeten docenten kunnen differentiëren en aanpassingen aanbrengen zodat de leerling zich goed kan ontwikkelen. Directie, afdelingsleiders en zorgcoördinatoren hebben in 2014 meerdere bijeenkomsten belegd waarbij in beeld is gebracht wat er op de verschillende locaties nog nodig is om te voldoen aan de criteria. Gebleken is dat het Staring College al ver is qua expertise en met het samenwerken met externen. Op de velden onderwijsmaterialen en omgaan met ruimte zijn nog stappen te zetten.

Kort samengevat zijn de uitgangspunten van het zorgcoördinaat:

- De mentor is de spil in de begeleiding en ondersteuning van de leerling;
- Het zorgcoördinaat is op een dusdanige wijze ondersteunend aan de docent dat deze in toenemende mate kan differentiëren in de les;
- Het zorgcoördinaat geeft doelgericht ondersteuning aan docenten en mentoren bij de begeleiding van (groepen) leerlingen;

- Begeleiding is activerend en doelgericht (concrete doelen, open feedback-cultuur);
- Begeleiding is altijd vormgegeven in de driehoek (leerling-ouder-medewerker van de school);
- Het uitvoeringsdocument is opgesteld, wordt uitgevoerd en ontwikkeld in samenwerking met docenten en mentoren;
- Ontwikkeling van begeleidingsschool naar dialoogschool voor LWOO-leerlingen.

5. Doelen en acties

In deze paragraaf zijn doelen bij de uitgangspunten geformuleerd en wordt per doel de acties beschreven om het doel te bereiken.

5.1 De begeleiding en ondersteuning van de leerling is activerend en kent duidelijke werkafspraken in de driehoek leerling- ouders- medewerker van de school.

Dit bereiken we doordat:

- Bij elk begeleidingstraject en in elk ontwikkelingsperspectief – het plan dat de aanpak beschrijft – de doelen concreet zijn genoemd.
- Leerling, ouders en de medewerkers van de school weten wat hun rol is in het traject.
- Er bij elk traject afspraken worden gemaakt over wanneer er wordt geëvalueerd en wanneer de begeleiding van de medewerkers vanuit school eindigt.
- In het advies van school aan de leerling altijd in Magister wordt geregistreerd wat de taken van de leerling, ouders en medewerker van de school zijn.
- Er zorgvuldig wordt gecommuniceerd binnen de driehoek leerling – ouders – school.
- De zorgcoördinator de mentor ondersteunt bij het opstellen en bijstellen van een ontwikkelingsperspectief (handelingsgericht werken)
- De zorgcoördinator de verslaglegging in Magister van docenten, mentoren en leerlingbegeleiders monitort en actief feedback geeft.
- De zorgcoördinator externe contacten onderhoudt en passend doorverwijst naar externe instanties wanneer dat nodig is.

5.2 Het zorgcoördinaat ondersteunt de docent bij het primaire proces: dit resulteert in de versterking van de kennis en vaardigheden van docenten en mentoren op het gebied van leerlingbegeleiding.

Dit bereiken we doordat:

- De zorgcoördinator een actieplan per afdeling met de afdelingsleider bespreekt.
- De zorgcoördinator in voorkomende gevallen gesprekken heeft met leerlingen samen met de docent of mentor.
- De zorgcoördinator op aanvraag scholing verzorgt voor (een deel van) docententeam.
- SVIB-trainers en andere experts binnen de school actief worden ingezet ten behoeve van kwaliteitsverbetering.
- Medewerkers zich blijven ontwikkelen door middel van externe congresdagen, scholing, trainingen of input vanuit de zorgcoördinator.
- Zorgcoördinatoren docenten die opleiding hebben gevolgd gerelateerd aan leerlingbegeleiding stimuleren om verbeter- of beleidsvoorstellen te doen.
- Docenten actief te betrekken in het ontwikkelen van onderwijs dat de meerbegaafde of hoogbegaafde leerling voldoende uitdaagt op school.

5.3 De hoofdlijnen van het schoolondersteuningsprofiel zijn bekend bij de medewerkers van het Staring College.

Dit bereiken we doordat:

- De zorgcoördinatoren een plan van aanpak maken voor het betrekken van relevante medewerkers.
- Bij het opstellen van dyscalculiebeleid de docenten van wiskunde en economie betrokken worden om de mogelijkheden te inventariseren, om feedback te geven op de plannen en op de uitvoerbaarheid van een concept voorstel.
- Presentaties worden gegeven over beleidsthema's met theorie, film en discussie gekoppeld aan beleid of een spreker te laten vertellen over beleid in combinatie met workshops (intern of extern verzorgd);

5.4 Het Staring College ontwikkelt zich naar een begeleidingsschool en naar dialoogschool voor LWOO-leerlingen

Dit bereiken we door:

- Het differentiëren in de les en in de begeleiding van leerlingen tot aandachtspunt in alle afdelingen te markeren.
- Scholing, begeleiding en kennisdeling op het gebied van differentiëren te initiëren, uit te voeren en te ondersteunen.
- Het ondersteunen bij het vergroten van de gespreksvaardigheden van docenten en mentoren met oudergesprekken.
- De begeleiding van LWOO-leerlingen te optimaliseren.

5.5 De zorgcoördinator ontwikkelt zich en maakt collega-zorgcoördinatoren actief onderdeel van dit leerproces.

Dit bereiken we door:

- Tijdens het zorgcoördinatoren overleg aan het begin van het schooljaar een tijdplanning te maken waar tenminste 3 keer per jaar een thema wordt uitgelicht. Deze bespreking leidt tot een concrete uitwerking en uitvoering in de werkwijze van de zorgcoördinatoren.
- Zorgcoördinatoren zich te laten informeren over actuele ontwikkelingen binnen Passend Onderwijs, gemeentelijke transities en actuele maatschappelijke ontwikkelingen.
- Zorgcoördinatoren zich te verplichten een actieve houding ten aanzien van hun eigen ontwikkeling: intervisie, scholing, workshop of op een andere manier.

6 Tot Slot

Het bereiken van de doelen van het zorgcoördinaat is mede afhankelijk van de context waarin we leerlingen begeleiden. Onder andere ontwikkelingen op financieel gebied bij de gemeenten en wettelijke verplichtingen zijn van invloed. Denk hierbij aan de transities binnen de gemeenten, zoals de transitie op de Jeugdzorg. Iedere gemeente is sinds januari 2015 verantwoordelijk voor het vormgeven van de jeugdzorg. Het Staring College bevindt zich binnen twee gemeenten die dit ieder op een andere wijze vormgeven in combinatie met minder financiële middelen. Wanneer de vormgeving of kwaliteit van de jeugdzorg verandert, heeft dat direct invloed op de leerlingen binnen onze school (snel doorverwijzen, juiste hulp krijgen, betaalbaarheid van hulp, bereikbaarheid van hulp, deskundige professionals). Zowel in- als extern zijn er beperkende en bevorderende factoren.

Gegeven deze dynamische context wordt de uitvoering vorm gegeven met oog voor maatwerk. Daar waar nodig zullen gerichte aanpassingen doorgevoerd worden waarbij scholing, organisatorische aspecten en de facilitering belangrijke aandachtsgebieden zijn.

Het Staring College is onderdeel van het samenwerkingsverband Slinge-Berkel. Ook dit samenwerkingsverband is momenteel in ontwikkeling. Sinds kort is elk samenwerkingsverband verantwoordelijk voor de doorverwijzing naar het Speciaal Onderwijs en naar reboundvoorzieningen en vanaf 2016 kent het samenwerkingsverband de middelen toe voor LWOO. Deze verschuivingen van geldstromen brengen ook financiële risico's met zich mee. Het Staring College blijft actief in gesprek met gemeenten Lochem en Berkelland en is een actief lid van SWV Slinge-Berkel om in te spelen op de ontwikkelingen en deze zo mogelijk te beïnvloeden. Dit alles in het belang van de (extra) aandacht, begeleiding en ondersteuning van leerlingen.

onderwerp	Schoolondersteuningsprofiel 2015-2019	
datum	december 2015	
kenmerk	4013.1516	vervangt: 4053.10 en 4349.13 [bijlage 5 protocol medische handelingen uit 4349.13 is opgenomen in 4019.1617 als bijlage X]
verantwoordelijke	N. Woonink	
vastgesteld	d.d.: 15 december 2015	door: DV
MR	positief advies	d.d. 13 januari 2016